akit

KENTSEL DÖNÜŞÜM HIZLANDIRILMALI

THBB Yönetim Kurulu Başkanı Yavuz Işık, kentsel dönüşümün hızlandırılması gerektiğini belirtti. Işık, "Marmara ve Ege alarm veren bölgeler. Buralarda on binlerce konut elden geçirilmeli" tavsiyesinde bulundu.

Buğra Kardan

10 ili vuran deprem felâketi, kentsel dönüşümün hayatî önem taşıdığını ortaya koydu. Felâketin ardından inşaat sektörü temsilcilerinden art arda dönüşüme ağırlık verilmesi çağrısı geldi.

DAYANIKLI KONUTLAR İNŞA EDİLMELİ

Türkiye Hazır Beton Birliği (THBB) Yönetim Kurulu Başkanı Yavuz Işık da Yeni Akit'e yaptığı açıklamada konutları depreme dayanıklı kılmak gerektiğini vurguladı. Işık, "Biz insanlı insanlarız ama deprem kader değil. Depremin ziyade çürük binalar ve standartlara uygun olmayan inşaat malzemeleri nedeniyle binalar yıkılıyor. Atılması gereken adımlar var. Depremin tarihini, nereyi vuracağını, hangi şiddette olacağını bilemiyoruz. Jeologlarca tahminlerde bulunulabilir. 'Deprem şu dönemde, şu şiddette olacak' iddiasına sözendirebilir. Ama bizim işimiz o değil. Bizim işimiz depreme dirençli konutlar ve şehirler inşa etmek" ifadelerini kullandı. Türkiye'nin yüzde 70'inin deprem tehdidi altında olduğuna işaret eden Işık, "Ülkede 20 milyon bina var, bunların üçte biri 2000'den evvel yapılmış olup afete dayanıklı değil. Denetime de tabi tutulmamış olan bu binalar kontrolden geçmeli" diye konuştu.

Yavuz Işık

ÖNEMLİ UYARI

Işık, sözlerini şöyle sürdürdü: "Kısmî tarafından yerinde hamleler yapıldı. Beton sınıfı C 20'den C 25'e çıkarıldı ama yetmiyor. Gelinen aşamada beton sınıfı minimum C 30'a, C 35'e yükseltilmeli. Yapı denetim firmalarının mütehâdîlerce tercih edilmesinesi, kurayla belirlenmesi de olumlu bir adım olup yararlı. Son 22 yılda yapılan binalar denetleniyor. Bunlarda hazır beton ve çelik kullanılıyor, zemin etüdü de uygulanıyor. Proje kontrolden geçiyor. Projeye uygun inşaatlara izkân ruhsatı veriliyor. Ne yazık ki ülkemiz iki büyük depremle karşı karşıya kaldı. Bu depremlerden on binlerce bina yıkıldı. Ölü ve yaralı adedinin devamlı artmıştı görüyoruz. Ne yapmalıyız? Bir kere fay hattı üzerinde bina yapmamalıyız. Fay sonlarından kaçınmalıyız. Depreme dayanıklı binalar inşa etmeliyiz. "Her yıl 300 bin konutun dönüştürülmesinin hedeflendiğine dikkat çeken Işık, "Marmara ve Ege alarm veren bölgeler. Buralarda binlerce, on binlerce ev elden geçirilmeli" şeklinde konuştu.

İNSANLARI İKNA ETMEK ZOR

Işık, ülke genelinde 1.5 milyon konutun bir an evvel dönüştürülmesi gerektiğini dile getirdi. "Türkiye'de mülkiyet hakkı önemli bir hususu olup hukuka istikâ eden konulardan ötürü hemen dönüşüm yapılamıyor. Mahalle bazında dönüşümler yapılacak ama insanları ikna etmek çok zor. İnsanın 'Benim 1 daireem var, 2 daire veriri' veya 'Dairemi daha da büyütün, 100 metrekareden 150 metrekareye taşıyın' taleb'iyle gelenler var. Çarpık, deprem yönetmeliğine uygun olmayan yapı çok. Hazır betonun da kullanılmadığı bu yapılar derhal dönüştürülmeli, yıtay yapılaşmaya gidilmeli, yeşilin bol olduğu alanlar korunmalı" dedi. Işık, ama üretiminin önemine de değindi. "Otorite tarafından insaflı ama üretilmeli. Yeni alanlar açılmalı. Türkiye'de konut envanterinin olmadığı da unutulmamalı. Yapı stokunun sayısı, kalitesi bilinmiyor. Bunu bilmek herkesin hakkı. Herkes, ottuğu binanın kalitesini ve depreme dirençli bilmek zorunda. İlgili bakanlıklar, belediyeler bu konuda el ele verip konut envanterini ortaya koymalı" diye eledi.

YENİASYA

En etkili çözüm riskli yapıların dönüştürülmesi

6 ŞUBAT 2023 tarihinde 04.17'de merkez üssü Kahramanmaraş'ın Pazarcık ilçesi olan 7,7 ve 13.24'te merkez üssü Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesi olan 7,6 büyüklüğündeki depremlerle ilgili açıklamada bulunan Türkiye Hazır Beton Birliği Başkanı Yavuz Işık, "Ülkemizde deprem can ve mal kayıbı bakımından ilk sırada yer alan bir afet türüdür. Afetler nedeniyle yaşanan can kayıplarının yaklaşık yüzde 60'ı depremler nedeniyle meydana gelmektedir. Depremlerin yerini, zamanını ve şiddetini kesin olarak bilemediğimiz için riskli yapıları acilen yenileyerek yeni acıların yaşanmasını önleyebiliriz" dedi. Depremlerin ekonomik etkilerine de dikkat çeken Yavuz Işık, "T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından her yıl en az 300 bin konutun dönüştürülebilmesi için süreçte yer alacak bütün paydaşlar aktif rol almalıdır" diye konuştu. **Ankara** - Ahmet Terzi

Yavuz Işık

Nurdoğan ARSLAN ERGÜN

İlk olarak Kahramanmaraş Pazarcık ve sonrasında Elbistan ilçelerinde meydana gelen 7.7 ve 7.6 şiddetindeki depremlerin yarattığı yıkım devam ediyor. 10 ilde binlerce binanın yerle bir olduğu depremde, yıkılan binalar ağırlıklı olarak 2000 yılı ve öncesinde yapılmış olsa da yeni yapıların da göçtüğü dikkat çekti.

Özellikle Malatya, Hatay gibi depremin ağır hasar verdiği illerde yıkılan residans tipi yapılar olduğu görüldü. 1999 Marmara Depremi sonrasında uygulamaya alınan 4708 sayılı Yapı Denetim Yönetmeliği ve Deprem Yönetmeliği Türkiye'deki yapılar için 'milat' kabul edilse de atılması gereken çok adım gerekiyor. Deprem kuşağında yer alan Türkiye'de can kayıbını azaltma ve yıkımı en aza indirme noktasında nerede eksiklik yaşandığı sorusunu yönelttiğimiz yapı sektörü temsilcilerinin ortak cevabı acil risk haritası çıkarılması gerekliliği. Cevaplara göre öncelikle yapılması gereken 20 milyonluk mevcut yapı stokunun içinde kalite envanteri çıkarılması elzem bir konu. Dönüşüm içinse öncelikle mevzuat sorununun aşılması gerekiyor.

"Kalite envanteri çıkarılsın"

'Acil eylem planı' çağrısında bulunan Deprem Güçlendirme Derneği (DEGÜDER) Başkanı Sinan Türkkan'a göre, depremin ne zaman, nerede, kaç şiddetinde olacağının bir önemi yok; devletin belediyelerle işbirliği içerisinde deprem yıkıcılığını ortadan kaldırmak için acil seferberlik ilan etmeli.

Türkiye Hazır Beton Birliği (THBB) Başkanı Yavuz Işık da Türkiye'de yapıların yüzde 70'inin deprem tehdidi altında olduğuna dikkat çekerek, 6,5 milyon konutun 2000 yılı öncesi yapıldığına söylüyor. Bu yapılarda malzeme kalitesini "çok kötü" olarak nitelendiren Işık, yıkılan yeni binalar konusunda ise sahada tespitler yapacaklarını belirtti. Deprem performans analizinde önce zemin etüdü, sonrasında proje ve malzeme seçimi yapıldığını aktaran Işık, "Yıkılan yeni binalarda ya zemin etüdü doğru yapılmamış ya malzeme uygulanırken yeterli denetim olmamış ya da tüm projeden sapılmış" dedi. Işık, deprem yönetmeliğine uygun yapılan binalarda sıkıntı olmadığına işaret etti.

"Beton C30 olmak zorunda"

Deprem yönetmeliğinin 2018 yılında revizyonuyla beton sınıfının C25'e çıkarıldığına kaydeden Işık, "Beton sınıfının C30'a çıkarılması gerekiyor. Bina ister 2 kat ister 10 kat olsun minimum C30 uygulanmalı ki kusurlar minimize edilebilsin" diye konuştu. Bir yapının oluşturulmasında üretici, denetleyici ve müşteri olarak üçgenk bulunduğunu dile getiren Işık, bu üç ayakta en önemli mekanizmayı denetim tarafı olarak gösterdi.

"Bu işin can simidi yapı denetimi" diyen Işık'a göre yapacak çok iş var, daha fazlası gerekiyor. Ege ve Marmara bölgelerinde beklenen depremlere de dikkat çeken Yavuz Işık, şunları söyledi: "Kentsel dönüşüme girmesi gereken on binlerce tabut var. Sonst bazında kentsel dönüşümler gerekiyor. Model ne olursa olsun dönüşüm şart. Konut güvenliği ön planda olmalı."

Depremin boyutu mu, yapının kalitesi mi?

Yıkılan yapılarda en çok gündeme gelen sorulardan biri de 'Yeterli denetim yapılmıyor mu?' oldu. Bu noktada yapı denetim firmaları gündeme gelirken Türkiye Yapı Denetim Şirketleri Birliği Genel Başkanı Tayfun Gücenmez, "Depremlere karşı önlem alındı ama yeterli olmadı" dedi. Kahramanmaraş Pazarcık ve Elbistan merkezli depremlerin boyutunun tahmin edilemediğini söyleyen Gücenmez, "Binaları tasarlarken, dayanımlarının üzerinde bir depremle karşı karşıya kaldık. Hesapladığımız ivmenin üzerinde bir güç açığa çıktı" diye konuştu. Sahaya inerek yıkılan binalar üzerinde çalışma yapacaklarını ifeten Gücenmez, şunları söyledi: "Yapı denetim sistemi gelişiyor fakat hala sorgulanması gereken çok konu var. Yapı denetimle ilgili sıkıntıları tespit ediş daha sesli anlatacağız. Mevcut illerde olması gerekenden daha fazla yapı denetim firması açılması ile ilgili sıkıntıları anlatacağız."

Yapı denetimi sırasında bazı şantiye şefleri ile sahada sıkıntı yaşadıklarını anlatan Gücenmez, "Yetkin olmayan ustalarla çalışmak, doğru proje noktasında ısrar edince saldırıya uğramak, malzeme firmalarının baskılarına maruz kalmak, bir kısım idarenin baskılarına maruz kalmak sahada yaşadığımız sıkıntılar" dedi. Gücenmez, sektörde de işini hakkıyla yapmayanlar olduğunu söyledi.

Deprem Güçlendirme Derneği Başkanı Sinan Türkkan

Depremin ne zaman, nerede olacağının bir önemi yok. Devlet, belediyelerle birlikte deprem yıkıcılığını ortadan kaldırmak için acil seferberlik ilan etmeli.

Türkiye Hazır Beton Birliği Başkanı Yavuz Işık

Yıkılan yeni binalarda ya zemin etüdü doğru yapılmamış ya malzeme uygulanırken yeterli denetim olmamış ya da tüm projeden sapılmış.

Yapı Denetim Şirketleri Birliği Başkanı Tayfun Gücenmez

Yapı denetim sistemi gelişiyor fakat hala sorgulanması gereken çok konu var. Yapı denetimle ilgili sıkıntıları tespit edip daha sesli anlatacağız.

PARA

Yavuz IŞIK / Türkiye Hazır Beton Birliği (THBB) Yönetim Kurulu Başkanı

"Yönetmelikte beton dayanım sınıfları yükseltilmeli"

Yapıların depreme dayanıklı olması için inşaatların tasarım ve yapım zincirinde bulunan zemin incelemesi, doğru projelendirme, kaliteli malzeme, doğru uygulama ve denetim kurallarının hepsine eksiksiz uyulması gerekiyor. Yaşanan depremler de inşaatların tasarım ve yapım zincirindeki bir veya birden çok kurala uyulmadığını ve bu kurallara ciddiyetle uyulmasının ne kadar hayati olduğunu bir kez daha ortaya koydu. Sürece az sayıda yeni yapının yıkıldığı ya da ağır hasar gördüğü bu iki büyük deprem, uygulama aşamasının çok daha iyi denetlenmesi gerekliliğini ortaya çıkardı. Yeni yapıların yıkılmasında ve ağır hasar görmesinde, malzeme kalitesinden daha çok, zemin-yapı uyumsuzluğu, projeden sapma, yapısal düzensizlikler öne çıktı. Hasar tespiti çalışmalarından sonra büyük resim daha net görülüp, buna göre aksiyonlar alınacak. Betonarme yapının iki ana unsuru olan beton ve çelik donatının standartlara uygunluğu son derece önemli. Bu malzemelerin standartlara uygun olarak üretilmesi yeterli olmayıp uygulama da standartlara uygun yapılmalı. İyi işçi şekline denetlenmeli. Hazır betonun üretim sürecinin tamamını kapsayacak şekilde denetlenmesi, deprem ve diğer dış etkilere dayanıklı binalar üretmek için kaçınılmaz. Yeni yapıların oluşturulmasında ve kentsel dönüşüm çalışmalarında kullanılacak Kalite Sigortası Sistemi (KGS) belgeli kaliteli hazır beton olası bir depremde binçok hayat kurtaracak. 2018'de yürürlüğe giren Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği'ne göre yapılarda en düşük C25/30 dayanım sınıfında beton kullanılması gerekiyor. Özellikle betonarme yapıların uzun yıllar boyunca depreme karşı dayanıklı olabilmesi için dış çevre etkilerine dayanıklı şekilde boşluksuz ve geçirimsiz olması gerekir. Bunun için de Yönetmelik'te beton dayanım sınıflarının yükseltilmesi ve çevresel etkilerin ön plana çıkarılması çok önemli.

DÜNYA

POSTA

BETON STANDARDI DÜŞÜKSE KAROT TESTİNİ DE GEÇEMEZ

Türkiye Hazır Beton Birliği (THBB) Başkanı Yavuz Işık, betonun üretimden inşaat sürecine kadar olan tüm detaylarını anlattı ve standart dışı betonun yüzde 1'i aşmayacağını savundu. Işık, riskin, birlik üyesi olmayan ve denetlenmeyen yüzde 35'lik kesimden kaynaklanabileceğini söyledi.

YÜZDE 40'LIK ORAN KORKUTTU

7 VE 28'İNCİ GÜNDE BASINÇ TESTİ

BAKANLIĞI DA ZAN ALTINDA BIRAKIYOR

BU ŞARTLARDA İNŞAAT DURUYOR

'SU KATMAK CİNAYETTİR'

C25 ALTI KULLANILMIYOR

DENETLENMEYEN YÜZDE 35 RİSKLİ

KAREKODLA ANLIK TAKIP VAR

PLATİN

"BETON, SIKI DENETLENEN, EN GÜVENİLİR MALZEMELERDEN BİRİ"

POSTA

KALİTELİ HAZIR BETON HAYAT KURTARIR

Türkiye Hazır Beton Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Yavuz Işık, geçmişte yaşadığımız depremlerde olduğu gibi, gelecekte olacak depremlere karşı tedbir alınmasına büyük can ve mal kayıbına uğrayacağımıza dikkat çekti. Işık, "Riskli yapıları acilen yenileyerek yeni acıların yaşanmasını önleyebiliriz. Kaliteli beton kullanımı ve denetim ile depremi az hasarla atlatmak mümkün. Hazır beton alanında kaliteyi garanti altına almayı hedefleyen Birliğimiz, Kalite Güvence Sistemi (KGS) ile hazır beton tesislerinin üretim şartlarını, teknik ve laboratuvar altyapısını, personel yeterliliğini denetleyerek kaliteli ve yüksek dayanım sınıflarında beton üretimi gerçekleşmesini sağlamaktadır. Yeni yapıların inşasında ve kentsel dönüşüm çalışmalarında kullanılacak KGS kalite belgeli hazır beton, olası bir depremde birçok hayat kurtaracaktır" diye konuştu.

Cumhuriyet

• **TÜRKİYE** Hazır Beton Birliği Başkanı Yavuz Işık, üretilen tüm betonların karekod ve çiple takip edildiğini belirterek "Doğru alınmayan taze beton numuneleri yanıltıcı sonuçlara sebep oluyor" dedi. Işık ayrıca, yapı laboratuvarlarındaki sıkıntılara dikkat çekti.

Yeni Şafak

Deprem bölgesinde 600 bin konutun inşası için tedarik zinciri oluşturuldu. Beton, çimento ve seramik sektörünün temsilcileri, üretimde sorun olmadığını ve zorda olan vatandaşların yuvalarına kavuşmaları için bütün fedakarlıkları yapacaklarını söyledi.

'Yeniden inşa' sürecine hazırız

Deprem bölgesinin yeniden inşası için, çimento, beton ve seramik sektörlerinin temsilcileri tam kapasite ile hazır olduklarını söylediler. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, Ticaret Bakanı Mehmet Muş ile Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank ile inşaat sektörünün temsilcileri ile bir araya geliyorlardı. Sektör temsilcileri ile yapılan toplantıda tedarik zincirinin oluşturulmasına ilişkin hazırlıklar sunuya yatırıldı. Bu çerçevede 13 milyon ton çimento, 4 milyon ton demir, 28 milyon metreküp seramik ve 28 milyon ton betondan oluşan tedarik zinciri oluşturuldu. Bölgede yıkılan ve ağır hasarlı durumdaki 600 bin konutun ivedilikle yeniden inşa edilmesi için planlar yapıldı. Söz konusu konutların aynı anda inşa edilmesi için ciddi bir ekipman, kalıp, işçi, inşaat malzemesi gerekiyor. Yeni Şafak'a konuşan sektör temsilcileri hazırlıklarının tam olduğunu belirterek, şunları söyledi:

100 MİLYON TON AGREGAYA İHTİYAÇ VAR

Hazır Betoncular Birliği Başkanı Yavuz Işık: "Bu 11 vilayete yakın 11 çimento fabrikası bulunuyor. Burlarda sorun olsa bile, Ege, Trakya, Marmara ve Karadeniz'de tesislerimiz var. Çok acil durumlarda bu tesislerden ekip, ekipman gönderilebilir. Agrega konusu önemli. 517 bin konutun yaklaşık olarak 35 milyon metreküp civarında betonu var. Bu da 70 milyon ton, altyapı ve diğer ihtiyaçlar ile birlikte 100 milyon tona kadar çıkabilecek bir agrega ihtiyacı anlamına geliyor. Betona uygun agrega tedarik etmemiz lazım. Bu konuda hukumetimiz bilgilerini aktardı."

SERAMİK SEKTÖRÜ ÜRÜN FİYATLARINI SABİTLEYECEK

Çimento-Cam Seramik Toprak Ürünleri İhracatçıları Birliği Başkanı Erdem Çemenlz, deprem bölgesindeki seramik tesislerinde büyük hasar olmadığını belirterek, "Çalışanların göç etmesi ile ilgili bir takım sorunlar var. Bunu da üreticiler çözecek. Seramik sektörü olarak deprem bölgesinde ürün fiyatlarını sabitleyeceğiz. Kapasitesinin yüzde 5'i kadar deprem bölgesi konutları için talep gelecek. Bu piyasayı değiştirecek bir talep miktarı değil. Bütün seramik üreticilerinde kapasite artışı söz konusu. Kesinlikle seramik ürünlerinde bir sorun olmayacak" şeklinde konuştu. ■ ANKARA

ÜRETİMDE BİR SIKINTIMIZ YOK

Türk Çimento Yönetim Kurulu Başkanı Fatih Yüzelik, Türkiye'de 77 çimento fabrikasının olduğunu hatırlatarak, "Bu fabrikalar toplam 118 milyon ton kapasiteyle faaliyet gösteriyor. 2022 rakamları henüz tamamlanmasa de yıl sonu itibarıyla üretim miktarının yaklaşık 74 milyon ton olduğunu tahmin ediyoruz. Dolayısıyla fabrikalarımızın yeterli olduğunu belirtmek isterim. Bölgede faaliyet gösteren 10 çimento fabrikamız, yürütülecek inşa çalışmaları için çimento sağlayabilecek durumdadır. Tüm üyelerimizle birlikte, bölge için gereken ihtiyaçları sağlamak için bir program hazırlıyoruz. İstanbul'daki yapı stoku incelendiğinde 1 milyon 500 bin konutun dönüşmesi için yaklaşık 30 milyon ton çimento gerekiyor. Bu 5 aylık üretimine tekabül ediyor. İstanbul'da da kentsel dönüşüm faaliyetleri sürecek" dedi.